

Transporthistorisk forskarkonferens 2024

Gävle den 13-14 november

Varmt välkomna till den andra svenska transporthistoriska forskarkonferensen!
I år träffas vi på det nyinvidga Järnvägsmuseet som vi är stolta över att få visa upp.

Konferensen bjuder på en vetenskaplig bredd inom flera olika forskningsfält. Allt med det gemensamma intresset för transportsystemets historiska utveckling som samlande tema. Vi kommer att se närmare på utställningarna i Järnvägsmuseet och får bland annat ta del av utställningsproducentens arbete med denna.

Deltagandet är kostnadsfritt, lunch och fika ingår. Middagen den 13 november är till självkostnadspris och uppdukad i en av utställningshallarna med loket Prins August till bordet. Missa inte den!

Observera att antalet platser är begränsat, så först till kvarn gäller! Anmälan görs senast den 25 oktober till bokning@jarnvagsmuseet.se

Transporthistorisk forskarkonferens 2024

Tid: 13 november–14 november

Plats: Järnvägmuseet, Rålskatan 1, Gävle

PROGRAM

Onsdag 13 november

12.00-13.00 Lunch och registrering

13.00-13.10 Museichef Robert Sjöo hälsar välkommen

13.10-16.40 Keynote och presentationer med avbrott för kaffe och bensträckare

16.40-17.25 Johanna Väpnargård och Fredrik Gahm guidar i de nya utställningarna – vilka var visionerna och hur blev resultatet?

17.25-18.00 Mingel i utställningen

18.00-- Middag

Torsdag 14 november

8.30-11.20 Presentationer med avbrott för kaffe och bensträckare

11.20-12.00 Tid för diskussion, att knyta ihop dagarna och sikta framåt. Vad har vi för högtflygande visioner och konkreta förslag för det transporthistoriska forskarnätverket framöver?

12.00-13.00 Lunch

13.00 Konferensen är avslutad, men lokalerna finns tillgängliga för att nätverka eller se mer av utställningen.

PRAKTISK INFORMATION

Begränsat antal platser

Antalet platser är begränsat, så anmäl dig senast den 25 oktober till bokning@jarnvagsmuseet.se. Meddela eventuella kostpreferenser, och om du kommer en eller båda dagarna.

Middag till självkostnadspris

Middagen den 13 november är till självkostnadspriset 350 kr inklusive lättöl/läsk/vatten. Öl och vin finns att köpa på plats.

Hitta till Järnvägmuseet

<https://www.jarnvagsmuseet.se/om-jarnvagsmuseet/hitta-hit>

Tips för boende

<https://www.visitgavle.se/sv/bo>

Presentationer och medverkande

KEYNOTE

Kerstin Enflo: *Stambanans kortsiktiga och långsiktiga ekonomiska effekter: vad kan vi lära av historien?* Kerstin är professor i ekonomisk historia vid Lunds universitet. Hennes forskning rör långsiktig regional tillväxt. Hon är särskilt intresserad av de långsiktiga effekterna av historiska infrastrukturinvesteringar som järnvägar och elnät. Hon har även studerat regionala ojämlikheter på lång sikt med regional BNP per capita som går tillbaka till 1500-talet.

PRESENTATIONER

Sven Olof Ahlberg: *Broar - spann och spänning på järnväg och väg.* Sven Olof är bebyggelseantikvarie och adjungerad lärare vid Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet. Han har specialiserat sig på 1900-talets anläggningar, byggnader och material med fokus på betong, broar samt infrastruktur med kulturhistoriska värden.

Cornelia Andersson och Sofia Lentini: *Vart är vi på väg? Platsbestämning av väghistoriska foton.* Cornelia är etnolog och har under två somrar arbetat för Trafikverket med järnvägs- och väghistoriskt arkivmaterial vid Järnvägsmuseet. Hon studerar masterprogrammet i digital humaniora vid Uppsala universitet. Sofia är etnolog och arkivarie som har arbetat för Trafikverket med järnvägs- historiskt arkivmaterial vid Järnvägsmuseet. Hon studerar masterprogrammet i kulturanthropologi vid Uppsala universitet och arbetar på Centrum för miljö- och utvecklingsstudier vid Uppsala universitet.

Martin Emanuel: *Lekgator i Köpenhamn, 1930–1970: Barns lek som en utmaning för modernistisk planering.* Martin är teknikhistoriker och forskare vid Avd. för urbana och regionala studier. Mycket av hans historiska forskning har kretsat kring cykling och för närvarande leder han forskningsprojekt som närmar sig gående och kollektivtrafik i städer historiskt och i vår samtid.

Charlotte Hagström: *Krigshot och gummibrist. Cyklister på väg och järnväg under beredskapsåren.* Charlotte är docent i etnologi vid Lunds universitet där hon också undervisar i arkivvetenskap. Hennes forskningsintressen rör samlare, entusiaster och transporthistoria med fokus på tåg och cyklar.

Björn Hasselgren: *Göta kanal – för "åkerbrukets och gagneliga Naringars upphjelpande, Handels och Rörelsens lifvilghet, samt en städse och tilltagande idoghet"*. Björn är gästforskare vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Uppsala universitet och senior rådgivare vid Trafikverket. Björn forskar kring transportinfrastrukturens framväxt från 1800-talet och framåt, ofta med ingången finansiering och organisering. Hösten 2023 publicerades hans bok *An Institutional Approach to the Göta kanal* på Palgrave Macmillan. Han är också vetenskaplig rådgivare till Järnvägs-museet.

Robert Herpai: *Kapacitetsutnyttjande av järnvägssystemet i historisk belysning - den grafiska tidtabellen som källa*. Robert är intendent och arkivpedagog på Järnvägs-museet, där han arbetat sedan 1986. I sitt arbete med samlingarna vill han slå ett slag för de grafiska tidtabeller som källa - samlingen är från första tiden 1865 och framåt. Det är ett informativt material som visar hur man inom SJ har utvecklat järnvägsnätet och hur tågturtäthet genom åren har förtätats, ofta på "samma banor som från början".

Anders Houltz: *Infrastrukturens källor: Nya metoder för att nyttiggöra arkiven*. Anders är docent i teknik- och vetenskapshistoria och forskningschef på Centrum för Näringslivshistoria. Hans forskning behandlar aspekter av näringslivets historia, kulturarv och infrastruktur.

Inger Olausson: *Handelsträdgårdarnas lokalisering – ett exempel på färskvaruproducenters beroende av effektiva transporter*. Inger är hortonom, agronomie doktor och forskningssamordnare vid Järnvägs-museet som ingår i Statens maritima och transporthistoriska museer. Hennes forskning är inriktad på hortikulturhistoria och den kommersiella trädgårdsodlingens historia, bland annat med fokus på transporter av färskvaror, livsmedelsberedskap och kvinnor i trädgårdsbranschen.

Jan Ottosson: *SAS och det ekonomiska försvaret under kalla kriget*. Jan är professor i ekonomisk historia vid Uppsala universitet. Hans forskning har bland annat varit inriktad på modern ekonomisk historia, med tonvikt på olika aspekter av tjänstesektorn i Sverige, bank- och företagshistoria, transport- och kommunikationshistoria, detaljhandel och distribution, arbetsmarknader och industriella relationer.

Thomas Petterson: *En kontroversiell och kortlivad myndighet. Transportrådets verksamhet 1980–1991*. Thomas är docent i ekonomisk historia och verksam som lektor vid Enheten för ekonomisk historia, Umeå universitet. Hans forskning omfattar stigberoendeprocesser i den svenska och skandinaviska transportsektorn och omvandlingsprocesser i den norrländska skogsindustrin.

Per Thomson: *Lastbilens betydelse för industrialismens utveckling under 1900-talet.* Per har under hela sitt liv på olika sätt arbetat med transporter. Han har erfarenheter från samtliga tre trafikmedel väg, järnväg och sjö, med optimeringsstudier och upphandlingar. Som pensionär handlar intresset mer om transporthistoria, särskilt vägtransporter. Han är ledamot i styrelsen för VETA och Åkerihistoriska sällskapet och driver och utvecklar Åkerimuseet i Örebro.

Johanna Väpnargård och Fredrik Gahm: *Guidning i de nya utställningarna i Järnvägmuseet – vilka var visionerna och hur blev resultatet?* Johanna är projektledare för utställningar på SMTM sedan 2019, har varit projektledare för utställningarna på Vrak – Museum of Wrecks och senast Järnvägmuseets nya utställningar. Fredrik är sedan 2022 en av Järnvägmuseets föremålsintendenter med ansvar för järnvägssamlingen. Han har bakgrund inom arkeologi samt musei- och kulturarvsvetenskap. I Järnvägmuseets nya utställning bidrog han med bland annat textinnehåll och föremålshantering.

